

در نشست رسانه‌ای هفته هنر انقلاب مطرح شد:

تقدیر از ۳۰ هنرمند انقلابی

گروه فرهنگی: نشست رسانه‌ای هفته هنر انقلاب اسلامی با حضور مجدالدین معلمی دبیر هفته هنر و سیدمسعود شجاعی طباطبایی مدیر مرکز هنرهای تجسمی حوزه هنری صبح روز چهارشنبه ۱۷ فروردین در تماشاخانه مهر حوزه هنری برگزار شد. معلمی در ابتدای این نشست گفت: «کرونا و شیوع آن مانع ایجاد بسیاری از امور فرهنگی و هنری کشور شد از جمله برپایی هفته هنر انقلاب که تحت تأثیر آن قرار گرفت.»

او افزود: «هنگامی که سینما، تئاتر و کنسرت‌های موسیقی تعطیل می‌شود، فرهنگ و هنر کشور بسختی کار خود را پیگیری می‌کند به این ترتیب سال گذشته سال دشواری برای

روپارویی عادی مردم با هنر و هنرمندان بود پس تعامل مردم و هنرمندان باید در سال پیش رو را تقویت و پررنگ‌تر کنیم.» دبیر هفته هنر انقلاب اسلامی گفت: «تکریم و تجلیل از هنرمندان عرصه فرهنگ و هنر در سال ۱۴۰۰»، «تشکیل ۲۰ هیأت علمی» و «گسترش زیرساخت‌ها و بسترهای لازم برای خلق اثر هنری» سه شاخص مدنظر هفته هنر هستند.

معلمی ادامه داد: «حوزه هنری از هفته آینده هر شب میزبان یکی از رشته‌های هنری خواهد بود که این برنامه به منظور تعاملی میان ما و هنرمندان برپا می‌شود. این برنامه‌ها با افطار شروع می‌شود و بنا داریم هر شب گزارشی از وضعیت این رشته‌های تخصصی بدهیم، در هر رشته هم از

سر نفر تجلیل می‌کنیم. به جای معرفی نامزدها از سه نفر در رشته‌های مختلف تقدیر می‌کنیم، اختتامیه را هم روز جمعه با معرفی چهره هنر انقلاب برگزار می‌کنیم.»

وی با بیان اینکه آکادمی انتخاب چهره سال هنر انقلاب در هر رشته هنری ۲۰ هیأت علمی داشت که موضوع را پیگیری می‌کرد، گفت: «در هر رشته هیأت علمی تشکیل دادیم که از آنها نظرخواهی شد و نهایتاً امسال با ۳۰ برگزیده که از دل این لیست هیأت علمی بیرون آمده، مراسم را برگزار می‌کنیم.» معلمی ادامه داد: «از شاخص‌های انتخاب چهره برای ما پر مخاطب بودی، سوابق فرد هنرمند و گستراندن هنر انقلاب میان جوان، فعالیت‌های استانی در راستای

هنر انقلاب، واکنش هنرمندانه به رویدادهای روز، کسب موفقیت و مقام و جوایز ملی و بین‌المللی است.» وی افزود: «سینماهای حوزه هنری کشور روز یکشنبه ۲۱ فروردین همزمان با شب سینما و تئاتر هفته هنر انقلاب امسال از افطار تا سحر اکران خواهد داشت و نیم بها خواهد بود.

داستان کوتاه

کافه نما

زیرخاکی ۳، ناجی نوروزی سیما

وقتی صداقت و وفاداری به فضای اجتماعی نوستالژی می‌تواند زمینه‌کمدی را مفروش کند

پوریا فرجی
منتقد

غالباً در ایام طولانی تعطیلات سال نو جذب مخاطب توسط صدا و سیما بیش از دیگر ایام سال دشوار است، آن هم مخاطبی که در مواجهه با رسانه‌های گوناگون داخلی و خارجی امکان انتخاب بیشتر دارد، البته که طی سال‌های اخیر تلویزیون دیگر آن جذابیت سابق را برای مخاطب خصوصاً در بخش فیلم و سریال در ایام نوروز و تعطیلات سال نو فراهم نکرده است و از این رو مشاهده می‌شود سریال‌هایی را کنداکتور بخش در ایام تعطیلات سال نو شده‌اند که بعضاً هیچ نسبتی با تغییر و تحول بهاری ایام و نشاط پیرامون آن ندارند! اما در این بین «زیرخاکی ۳» توانسته است یک استثنا جدی تلقی شود تا مدیران تلویزیون در دشواری فراهم‌سازی فیلم و سریال مناسب ایام نوروز و سال نو نفس راحتی بکشند و چند صباچی نظاره‌گر جذب قابل توجه مخاطب به تلویزیون توسط این سریال باشند. «زیرخاکی ۳» توانسته است نسبت به دیگر سریال‌ها در سایر شبکه‌های سیما و حتی نسبت به کلیت فضای تولید سریال توسط تلویزیون طی سال‌های اخیر برای ایام نوروز و سال نو از جایگاه مناسبی نزد مخاطب برخوردار باشد. جالب‌تر آن که مخاطب ایرانی در ایام تعطیلات طولانی مدت سال نو در فضای بی‌حد و حصر مجازی و شبکه‌های ماهواره‌ای با برنامه‌های عیدانه و متفاوت‌تر از برنامه‌های سیمای جمهوری اسلامی با محتوای سرگرمی گوناگون روبه‌رو است و حتی در شبکه نمایش خانگی امکان انتخاب و برنامه‌ریزی بیشتر برای گذران اوقات سرگرمی و فراغت دارد که در این انبوه محتوای سرگرم کننده وقتی مخاطب ذائقه‌ی از وقتش را به تماشای یک سریال تلویزیونی اختصاص می‌دهد می‌تواند بدین معنا باشد که آن بدرستی در نقش و کارکرد سرگرم‌کننده و دلچسب خود برای مخاطب ظاهر شده است. زیرخاکی ۳ در فضایی بسیار ساده و معمولی

نسبت به دیگر سریال‌ها ارائه شده است، مضاف بر آنکه چون فضای سریال در ایام دهه ۶۰ با همان زندگی‌ها و تعاملات و فضای اجتماعی عمدتاً معمولی و ساده و صمیمانه می‌گذرد، مخاطب را بیشتر به خود جذب می‌کند، زیرا وقتی فضا، کلام و بیان ساده است و مسیر و خط قصه به دور از شمارزدگی به سرگرمی و کمدی سالم و نجیب برای خانواده متمرکز و معطوف است، مخاطب نیز به آن جذب می‌شود و خود و گذشته کم‌دغدغه خود را در فضای آن می‌یابد. ویژگی و نقطه مثبت بارز زیرخاکی‌ها خصوصاً «زیرخاکی ۳» بر این مسأله استوار است که تمام عبار به اصطلاح نوستالژی و ویژگی‌های جامعه دهه شصتی با اقتضات خاص اجتماعی و محیطی‌اش وفادار بوده است و این مسأله از سوی این سریال نوعاً یک صداقت و روراستی برای مخاطب از خود پدید آورده است. بنابراین وقتی این گونه وفادارانه فضای اجتماعی دهه شصت به اندازه توان و ظرف محدود فضای سریال روایت می‌شود و فضای کمدی داستان سریال در کنف آن شکل می‌گیرد، جذابیت و اشتیاق برای تماشا شدن ایجاد می‌کند.

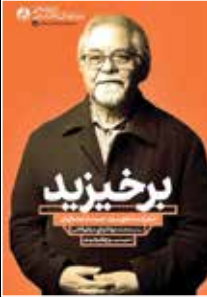
نیک روشن است در ظرف فضای اجتماعی مناسب مظلوف طنز و سرگرمی بهتر می‌گنجد، تا اینکه با ریاکاری در نمایش نوستالژی، فضا به سوی لوذگی معطوف شود، اما «زیرخاکی ۳» در یک مدت کوتاه کمتر از دو هفته و در ازدحام برنامه‌های عیدانه تلویزیونی و مجازی توانست با فراهم‌سازی آ زمینه صادقانه در فضای نوستالژیک خود، در ظاهر و ساختار خود نیز کمدی شیرین با بازی‌های تماماً واقعی و ملموس را پدید آورد که نه تنها ثروت ارزشمند فضای کمدی را به قیمت خداندن مخاطب به هر قیمت ذلیل نکرد بلکه در لایه‌لای همان فضای و موقعیت‌های کمدی با فراهم‌سازی یک فضای بسیار ظریف و مویرگی در طنز و در مقاطعی با حرکت آشکار وی به تیغ نقد از فضای دهه شصت در دوران انقلاب.

برخیزید (خاطرات شفاهی سید حمید شاهنگیان)

مصاحبه: محمد جواد کربلایی، مرتضی قاضی

تحقیق و تدوین: روح الهه رشیدی

انتشارات: راه‌یار

اثری تحقیقی درباره یکی از پیشگامان موسیقی انقلاب

گروه فرهنگی: «برخیزید» از مجموعه تاریخ شفاهی (جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی)، از سوی نشر راه‌یار، در دسترس علاقه‌مندان قرار گرفته است. این کتاب

که «روح‌الله رشیدی» تحقیق و تدوین آن را بر عهده داشته است، در پیشبرد اهداف انقلاب ایفا کردند. اقداماتی که محوری در پیشبرد اهداف انقلاب است. در این کتاب، عوامل اصلی انقلاب بودند و وقوع این اتفاق مردمی را در خلال اثرگذاری بر نوده مردم سبب شدند. از جمله این کارها و برنامه‌ها می‌توان به فعالیت‌های فرهنگی و اجتماعی همچون اشعار و ترانه‌های اعتراضی و حتی دیوارنوشته‌ها و نمایشنامه‌ها اشاره کرد. همه این تحرکات، نوع متمایزی از هنر را جان بخشیدند. «فرهنگ و هنر مردمی انقلاب»، راوی این کتاب «سیدحمید شاهنگیان» از پیشگامان موسیقی انقلاب است. زندگی شاهنگیان در این کتاب به چند نریش زمانی اساسی تقسیم شده، «کودکی، نوجوانی و جوانی»، «سفر به امریکا»، «بازگشت به ایران و ماه‌های ممتدی به پیروزی انقلاب»، «پس از پیروزی انقلاب و دهه ۶۰»، «دهه ۷۰ به این سو». در این کتاب تنها به زندگی‌نامه شاهنگیان توجه نشده بلکه سوره‌های مهم وی نیز در بستر اجتماعی، سیاسی و حتی فرهنگی دوره خلق آنها مورد واکاوی و بررسی قرار گرفته‌اند. شیوه تالیفی که به گفته روح اله رشیدی به این کتاب ارزش پژوهشی هم می‌بخشد. به‌عنوان نمونه در بخشی از کتاب، نویسنده نکتاتی درباره سروده «هفته شهرویر» نوشته و اینکه «استاد دقیقاً به خاطر می‌آوردند که بین مردم چنین جا افتاده بود این سرود را جمعی از گروه‌های مبارز جوان ایشان جمع شده باشند تا مردم چنین تلقی داشته باشند.» این تحقیقی است که درباره دیگر آثار شاهنگیان هم در قالب کتاب مذکور انجام شده است. بخش پایانی باتصاویری از دوره‌های مختلف زندگی حمید شاهنگیان همراه شده، تصاویری که بخشی منعکس‌کننده دوران کودکی و نوجوانی‌اش هستند و مرتبط با حضور وی در دوران انقلاب.

شیدین‌های ارکستر سمفونیک بارهبری ولفگانگ

گروه فرهنگی: نشیدین آثار ارکسترال بویژه آثاری که ویژگی خاصی دارند و در سطح بین‌المللی به گوش می‌رسند برای علاقه‌مندان بویژه مخاطبان جدی موسیقی، لذت خاصی دارد. مانند برخی از کارهایی که هر از چند گاه با ارکستر سمفونیک تهران اجرا می‌شود و شنیدن آنها خالی از لطف نیست. این ارکستر قرار است

در سال ۱۴۰۱، تازه‌ترین اجرای خود را به روی صحنه ببرد که به دستوران کارهای ارکسترال، دیدن این اجرا پیشنهاد می‌شود. نخستین اجرای ارکستر سمفونیک تهران در سال ۱۴۰۱ به رهبری ولفگانگ ونگنروت، پانزدهم و شانزدهم اردیبهشت ماه ساعت ۲۱ و ۳۰ دقیقه در تالار وحدت برگزار می‌شود و علاقه‌مندان می‌توانند برای تهیه بلیت این اجرا به سایت ایران کنسرت به نشانی www.iranconcert.com مراجعه کنند.

در این برنامه «سمفونی شماره ۲» به آهنگسازی یوهانس برامس، «دومومان برای ارکستر زهی» به آهنگسازی محمدتقی مسعودیه و «اورتور هرید» به آهنگسازی فلیکس مندلسون، قطعاتی هستند که ارکستر اجرا می‌کند. نکته قابل توجه اینکه طی برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری‌های شورای هنری ارکستر سمفونیک تهران، این شورا در نظر دارد در کنار اجرای آثار آهنگسازان بزرگ دنیا، آثاری از آهنگسازان شناخته‌شده و پیشگسوت ایرانی‌ها هم اجرا شود که این موضوع می‌تواند اتفاق خوبی باشد. همچنین طبق تصمیم این شورا، ارکستر سمفونیک تهران در حال حاضر بدون رهبر ثابت اجراهای خود را برگزار می‌کند و در نظر دارند، این ارکستر با حضور رهبران میهمان ایرانی و خارجی اداره شود مانند دعوت از ولفگانگ ونگنروت رهبر ارکستر آلمانی؛ ولفگانگ ونگنروت دانش آموخته دانشگاه موسیقی و هنرهای نمایشی گراتس اتریش و همچنین دانشگاه موسیقی سار در آلمان است. در کارنامه ونگنروت اجراهایی با ارکستر سمفونیک برن، فیلارمونیک برمن، ارکستر سمفونیک کراتین، ارکستر سمفونیک شمال غربی آلمان، تئاتر کولون در بوننوس آیرس، ارکستر سمفونیک شیزوکارا که جنوبی، ارکستر گواندهاوس و اپرای لایپزیک به چشم می‌خورد. ونگنروت همچنین اپراهایی از جمله اپراهای کپنهاگ، استکهلم، گوتنبرگ و مالمورا رهبری کرده است. وی استاد دانشگاه گراتس اتریش است و از جمله فعالیت‌های دانشگاهی او می‌توان به مطالعه‌تدریس در دانشگاه‌های Uid برلین، دانشگاه علوم کاربردی هانوفر و آکادمی موسیقی ویسبادن اشاره کرد. سابقه‌تأسیس ارکستر سمفونیک تهران که از بزرگ‌ترین و قدیمی‌ترین ارکسترهای ایران است به سال‌های بسیار قبل برمی‌گردد و نخستین اجرای آن سال ۱۳۱۲ با رهبری غلامحسین مین‌باشیان بود و بعد از آن رهبران بسیاری با این ارکستر به روی صحنه رفتند. این ارکستر طی مدت زمان ۲۱ سال گذشته و شیوع کرونا، تقریباً فعالیت نداشت و اجراهای آن تعطیل شد تا آنکه سرانجام، بعد از مدت‌ها بهمن ماه سال ۱۴۰۰ فرصتی به‌دست آمد تا بارهبری نصیرحیریان روی صحنه بیرون، اجرایی که به مدت ۳ شب برگزار شد و اجرای بعدی آن در سری و هفتمین جشنواره موسیقی فجر بود که از استقبال خوبی برخوردار بود.

اجرای ارکستر سمفونیک

رهبر ارکستر: ولفگانگ ونگنروت

تاریخ اجرا: ۱۵ و ۱۶ اردیبهشت

محل اجرا: تالار وحدت

نگاهی به نمایش «آن سوی آینه» به کارگردانی علی سرابی

اجرای دوباره یک موفقیت

محسن بوالحسنی: علی سرابی پیش از این نمایش «آن سوی آینه» را سال ۱۳۹۶ روی صحنه برد و این اجرا در کنار اجراهای موفق دیگر سرابی در مقام کارگردان، از جمله «برنارد مرده است» و «خدای کشتار» سه‌گانه‌ای موفق را از این کارگردان جوانی که اصلاً از آزمون و خطا نمی‌ترسد و ریسک‌پذیر است در کارنامه‌اش ثبت کرد. استقبالی که همان سال در نمایش «آن سوی آینه» شد علی سرابی را تشویق کرد که این اثر را یک‌بار دیگر، آن‌هم از روزهای تعطیل عید روی صحنه ببرد؛ انگار که بخواهد ببیند بعد از حدود ۵ سال نمایش کارکرد خودش را دارد و مخاطب آن را دوست خواهد داشت یا نه. بلیت‌فروشی‌ها و صدنلی‌های اجرا که نشان می‌دهد این اتفاق افتاده و اهل

تئاتر هنوز به دیدن نمایشی که نویسنده‌اش «فلوریان زلر» است واکنش مثبت نشان می‌دهند. ماجرا و داستان نمایش از این قرار است که «دنیل» دوستش «پاتریک» را که به تازگی با دختر جوان و زیبایی به نام «اما» ازدواج کرده برای شام به خانه دعوت کرده است. «ایزابیل» (همسر دنیل) که دوست صمیمی همسر قبلی «پاتریک» است به شدت در مقابل «پاتریک» و وزن جوانش موضع می‌گیرد. اما «دنیل» به شدت در مقابل زیبایی، جذابیت و جوانی «اما» تحت تأثیر قرار گرفته است. دنیای «آن سوی آینه» جهان «دنیل» میانسال است که آرام آرام با هم سن می‌گذارد و زندگی روزمره و کسل‌کننده‌اش یکباره با جذابیت اغواگرانه «اما» مواجه شده است. در پرداخت نمایشنامه موفقیت «دنیل» به همان اندازه که کمدی خلق می‌کند و می‌خنداند، پرسش برانگیز و جدی هم هست. «اما» به یکباره زندگی ساده و آرام وفادارانه خانوادگی «دنیل» را با شادابی و سرزندگی و البته زیبایی فریبنده‌اش به چالش می‌کشد. «دنیل» و مواجهه او با «اما» کمدی، مسأله و دنیای پریشگر «آن سوی آینه» را شکل می‌دهند. در این دنیای با چالش مواجه شده «پاتریک» تنها ابزار است. او فقط به این دلیل در داستان حضور دارد که کسی می‌بایست «اما» را با «دنیل» آشنا می‌کرد.

اما «ایزابیل» و «اما» دور اس مهم مثلث ارتباطی درام هستند. «ایزابیل» زندگی آرام، وفادار و متعهد امروز «دنیل» است که وسوسه، هیجان و فریبنده‌گی «اما» آن را به چالش می‌کشد. در میانه این دووجه زندگی این «دنیل» است که محور و مرکز مسأله قرار گرفته است. اوست که این دو زندگی را در تقابل و مواجهه باهم قرار می‌دهد. حضور کیمیک او در میانه این وجه ماجرا جویانه و آرام زندگی است که درام ساده اما مامل برانگیز «فلوریان زلر» را روایت می‌کند. زلر در «آن سوی آینه» رفتار آدم‌ها را تحلیل می‌کند. او شخصیت نمایشنامه‌اش را در مواجهه با یک موقعیت جدید قرار می‌دهد و در این موقعیت تازه خواسته‌ها، رفتارها، واکنش‌ها و وسوسه‌هایش را مثل یک تحلیلگر ارزیابی می‌کند. در وضعیت موجود، «دنیل» در آرامشی پایدار زندگی‌اش را می‌کند.

درام اما موقعیتی را فراهم می‌آورد تا او در برابر یک موقعیت متفاوت خودش را در خانواده و فضای اجتماعی بیروانش یکبار دیگر بازتعریف کند. روانشناسی و جامعه‌شناسی فردی هم‌زمان ژرف‌ساخت «آن سوی آینه» را در معرض ارزیابی و تحلیلی قرار می‌دهند. «آن سوی آینه» نمایشی است که حال آدم را خوب می‌کند و مخاطب با حالی خوب از سالن بیرون می‌آید و راهی خانه می‌شود و فکر می‌کند بعد از این نمایش خوب، باید چه نمایشی را ببیند که این خوشی را ادامه بدهد...

نویسنده: فلوریان زلر

کارگردان: علی سرابی

بازیگران: ریمارمین فر، الناز حبیبی، مارال بینی آدم، پژمان جمشیدی، علی سرابی

محل اجرا: تالار وحدت/ ۱۷ فروردین ۱۴۰۱ اردیبهشت